Ч. 54. Чернівцї, пятниця дня 8. (20.) марта 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Полїтика реальна.

II.

(Ідеалїсти-теоретики. — Рахунок з олївцем в руках. — Інтеллїґенция нашої інтеллїґенциї. Чи всхідна Галичина руский край? — Arbeit macht die Völker frei! — Що сказав менї Баденї?)

Ми глубоко переконані, що з часом полїтика реальна возьме у нас верх над „полїтикою засад“. Чому? На якій підставі? Та-ж порівнавши виводи автора „Нашої бездїльности народної“ з тим, що сказано про засади полїтики реальної, годї найти між ними якусь ріжницю, скаже богато читачів! — Та правда, де в чім ріжницї нема, або радше не повинно єї бути, але взагалї ріжниця таки є. В чім же лежить тота ріжниця? Вона лежить головно в індивідуальнім темпераментї, в успособленю одних і других.

Прихильники „полїтики засад“ є в великій мірі ідеалїсти-теоритики. Коли-б розібрати докладно, розаналїзувати подрібно їх чутє і погляди, то розумоване їх можна-б коротко ось як представити: Всхідна Галичина се край руский, Русини повинні тут бути цїлковитими панами, їх голос повинен у всїм мати вагу і рїшати. В радї державній так само руский голос повинен би о всїм становити, що дотичить всхідної Галичини. Ми повинні отже мати Русина намістником, намістництво і всї уряди і всї школи повинні бути рускі, тодї буде у нас гаразд. Тепер того нема, Русини на своїй власній земли упослїджені, покривджені на кождім полї — головно на полїтичнім і економічнім. Тїй недолї Русинів винні Поляки, що захопили неправно власть у свої руки і Русинів утискають. З Поляками не можна дійти до нїякого порозуміня, вони нищили нас віками, вони нам вороги, що напосїлись нас цїлковито знищити. Полякам Русини не вірять, не можуть вірити. Проте иньшого виходу для Русинів нема, як цїлковитою і рїшучою опозициєю против правительства краєвого, против Поляків, спровадити якийсь оборот, якийсь перелом. Лиш з опозициї може бути якась користь. Опозиция взагалї має велике моральне значінє, вона може нарід сам собою слабий уратувати від зневіри у власні сили, від крайного здеморалїзованя. Цїсареви нарештї спикрять ся всякі скарги, цїсар між тим переконає ся, що Поляки не конче такі великі австрийскі патріоти, часи змінять ся, Русини прийдуть до слова, цїсар одним почерком пера може все переиначити, Русини станутъ панами на рідній землї. — В тих послїдних виводах годї менї говорити яснїйше, бо нїде не находжу сеї теориї докладно виложеної — а варта-б, щоб прихильники „полїтики засад“ вже хоть би в своїм власнім інтересї постарали ся о ясне представленє своїх змагань і тих способів, якими гадають свою остаточну цїль осягнути. Проте можу лиш сказати, що у опозиционїстів є сильна надїя на якесь близше неозначене „щось“, що ситуацию в Галичинї зможе з коріннем змінити. Опозициї-ж приписує ся якась просто маґічна сила. Опозицию проте захвалює ся на всї заставки, вказує ся на примір Молодочехів (очивидно, доки вони в опозициї, тепер отже Молодочехи вже не в ласках), на Люеґера (небавом треба буде, здасть ся, шукати знов нового взірця) і т. д. Через опозицию мають на Русь сплисти всякі блага...

Не треба занадто напружати свій мозок, аби розібрати, як мало в тїй теориї реального змісту, як мало вона числить ся з дїйсними обставинами нашого полїтичного і економічного житя народного. Правда, се неперечна річ, що всхідна Галичина руский край, тут жиє руский нарід збитими масами в дуже поважнім числї трох мілїонів. Але приглянемо ся близше тому народови, так побачимо, що той руский нарід в полїтичнім зглядї майже цїлком нерозвитий, а в економічнім зглядї дуже слабий. Нарід, котрий леда який посїпака з ради повітової, або який писарина, утримуваний грошем рускої громади, годен нав-

З лїтературних базарів.

— —

II.

Еміль Золя в борбі з молодими.

Еміль Золя, автор трийцяти-томового циклю романів „Руґон-Макар“, той невтомимий велитписатель, котрий по одній Геркулевій роботї без хвилї випочинку взяв ся за другу, нову трільоґію „Люрд-Рим-Париж“, той поважний, серіозний, на все з винятком задуманої працї байдужний, рівнодушний Золя — він розсердив ся. І він розсердив ся не як старий, отяжілий, а горячо, пристрастно, по молодецки розсердив ся, закипів цїлим своїм єством. Полились каскадами „кришталево-алмазні“ струї єго краснорічивости, розгукались їх филї, уносячи з собою й те, що лежало довго на днї ріки — весь намул, всю жовч Золевої душі.

Що-ж так розсердило єго терпеливого? Чи вічно-даремна погоня за академічною „безсмертностию?“ Нї! Він нераз ще вдарить крилами до лету, щоб знову осїсти на „41 кріслї“ і сидїти-ме тихо, спокійно, від виборів до виборів. Чи може єго роздратувала буча, яку вчинили Римляне із-за єго „Риму“, в котрім не знайшли сподїваних собі комплїментів? І то нї! Він був на се приготований і римскі гнїви борше бавлять єго як дратують. А що-ж? Єго розсердила „орда“ молодих француских писателїв, котрі самі нищі духом, від давна не могли стравити слави Золї й на перекір єму готові були окликати ґеніями й учителями своїми наймізернїйших поетчуків, щоб лиш не поклонитись ґенїяльному. Бо й чим-же були-б вони при сьвітлї сонця? Каганцем, що блимає й гасне, скоро лопнути дверми.

Борба довго вела ся під землею. Явно закипіла вона аж тодї, коли Золя принагідно, по смерти Верлена, виразив в одній ґазетній статї своє здиванє, чому се лїтературна молодїж скорше узнає й цїнить всякі половичні таланти, тілько не ті, що їх по справедливости цїнять і узнають другі. Тому що ті слова були написані в статї по поводу смерти Верлена, молодїж образилась. Тепер вона й могла образитись, не наражаючи ся на те, що їй пригадають пословицю про ножички на столї. Як то? — зворохобились молоді — то Верлен „король поетів“ також половичний талант? Хиба в очах того Золї, котрий в своїй зависти тілько себе бачить на сьвітї! А завистний він тому, що не він, а Верлен тїшить ся першенством, що не він а Верлен державъ скиптр безсмертної поезиї. Маємо єго, пташка! І посипались памфлети по ґазетах і ґазетках молодого поколїня, а що стрічка, то чічка. Тут і многотерпеливий Золя не втерпів. Пригадали ся давні урази. Нова злоба була ще сьвіжа, злоба, що проявила ся в намірі молодих — видати „Антольоґію Золї“ себ-то вибір найдрастичнїйших, найбільше натуралїстичних місць з усїх єго романів, щоб зарекомендувати ними автора перед новими виборами де Француської Академиї. І ті найновійші напади! Того вже за богато! Все, що коли мав лиш на серцї, все, що коли мав лиш сказати молодим, Золя пригадав собі одної тихої ночи і 7. лютого на довгих трьох шпальтах „Фіґара“ появила ся, як який метеор, сяжниста апострофа „A la Jeunesse“. Послухайте, як сьпіває Золя. Пісня єго переведена до слова.

* * *

„Молодости! Заки я зверну ся до тебе з правдами, що видадуть ся тобі може трохи терпкі, позволь менї віддати тобі похвалу й виразити тобі мою любов, на котру заслугуєш.

Ти радість, ти аромат, ти надїя житя; ти то, що обіцює пупінка і що згодом дасть цьвіт; ти здоровлє, ти краса, ти щастє. Ти перша глава книги, перша повна чару сторона, котру прочитуємо без утоми; зоря дня, коли весело будить ся серце. Ти то, що починаєть ся, що будить подив і що, очивидно, нїколи не повинно перервати ся.

Тілько за тобою я й тужу, молодости, і з всїх моїх давних несповнених бажань остало ся тілько одно, котре, на жаль! сповнити ся не може — бажанє віджити в тобі! Ах! ще раз бути сильним, різьким, здоровим; ще раз погуляти по полях, напити ся з придорожних жерел, почути, що серце в тебе палке і рука сильна і перед тобою лежить сьвіт, котрий ти повинен завоювати, скоро лиш широко обіймеш.

Гарні тілько твори молодости, які-б нї наівні они були, невикінчені. Що з того, що ти

перед себе гнати мов череду баранів, годї назвати полїтично дозрілим. Нарід, котрий обсїли з усїх боків паразити-лихварі, котрий не здобув ся на свої крамницї, на своїх власних купців і т. д., годї назвати економічно сильним. І інтеллїґенциєю наш нарід слабий, дуже слабий; тота наша руска інтеллїґенция, яка є, в порівнаню з масою народу, се кілька крапель води в порівнаню з морем. А треба знати, що *кождий нарід стоїть своєю інтеллїґенциєю*; народна інтеллїґенция, єї число, єї висока і широка осьвіта, єї праця культурна рішає о долї народу в міжнароднїй боротьбі о бит. Ба, не лиш мало народної інтеллїґенциї у Русинів, але, що ще гірше, велика часть тої інтеллїґенциї властиво зовсїм ненародна, стоїть на перешкодї культурного розвитку народного, морочить і тій добрій частинї голову, спиняє роботу, абсорбує сили на боротьбу з собою. Пригляньмо ся ще близше, то побачимо, що ще окрім того серед тої нашої інтеллїґенциї дуже богато людий таких, що їх властиво годї зачислити до інтеллїґенциї народної — се люди, що вправдї покінчили школи і унїверситет, але не почувають в собі нїяких висших культурних потреб. Знаю пр. досить богато таких сьвященників, що якось уміють цїле своє житє обійти ся без *всякої* ґазети, і то не лиш старші але і молодші. І межи сьвітскою інтеллїґенциєю нашою трафляють ся також такі люди, ба навіть між послами рускими, отже між провідниками народу і то нїбито независимими є такі, що не ласкаві бодай з ґазет орієнтувати ся про нашу культурну працю. Порівнайте-ж тепер з такими людьми. Віденьских Hausmeistr-ів, фіякрів, робітників і т. д., з котрих майже кождий читає свою ґазету (очевидно купує собі єї) і скажіть, що думати про таку свою інтеллїґенцию? Так отже показує ся, що у нас не маси інтеллїґенциї а хиба лише *одиницї* заходять ся около культурної працї народної.

Зважте-ж тепер ще одно. Тота наша інтеллїґенция не є одинокою інтеллїґенциєю у всхіднїй Галичинї. Коби вона ще хоть мала перевагу над тою другою, чужою нашому народови інтеллїґенциєю. Ба, якраз противно: тота чужа інтеллїґенция і своїм числом, і своєю осьвітою, і своїми материяльними засобами перемагає руску дуже значно. Погляньте лиш до середних шкіл і почислїть, кілько там Русинів а кілько Нерусинів! Додайте до того, що тота чужа інтеллїґенция се понайбільше урядники і дїдичі, отже люди з великим впливом, котрим покланяє ся не лиш наш мужик, але перед котрим і наш інтеллїґент нераз в три погибелї гне ся; котрі старають ся ще в додатку те своє домінуюче становиско для себе, для своєї народности, визискати або що найменьше нас в працї культурній, в розвитку спинити, що з ними отже бодай доти, доки наш люд темний і економічно слабий, боротьба зовсїм нерівна; додайте до того, що тота чужа інтеллїґенция опановує *всї* наші міста, а ми анї одного міста не маємо, що отже всї осередки культури майже зовсїм не наші, що наша інтеллїґенция розкинена по селах не може мати вже задля тої самої причини лекшої орґанїзациї, бо порозуміне значно утруднене; додайте до того, що вся тота чужа інтеллїґенция виховує ся з одними і тими самими народними ідеалами, а наша в кождій школї кормить ся чим иньшим, що у тамтої вже в задатку згода, а наша виступає на ширше поле дїяльности з зародками незгоди; обчислїть оттак як найдокладнїйше з олївцем в руках всї наші plus-и і всї minus-и в задатках до культурної працї на нашій рідній земли, то хоч з болем серця але мусимо сконстатувати, що всхідна Галичина властиво не має ще тепер характеру руского краю, і доти его не буде мати, доки руска інтеллїґенция не буде мати тут в кождім згляді переваги над інтеллїґенциєю чужою, т. зн., аби цїлком виразно говорити, доки Русини по містах не будуть мати переваги.

Обставини отже для нас дуже некористні. Все-ж таки помимо того, що інтеллїґенциї у нас мало, а з тої лиш одиницї займають ся дїйсно культурною працею, у нас за послїдних кілька десятків лїт видко, можна-б сказати, *величезний поступ*. Не ідїм далеко, а порівнаймо лише недавнї часи 50-их і 60 тих років з теперішними. Що-ж би то було, як би так інтеллїґенциї у нас більше, або якби хоть тота інтеллїґенция, яка є, сповняла по щирости задачу інтеллїґенциї народної! Де би ми тепер були! Бо материял у нас є і матерял знаменитий. Наш люд добрий, обдарений великими талантами, з ним при лїпших заходах можна-б чуда доказати. Того люду маси! Робітників коло него мало. Загал нашої інтеллїґенциї байдужний, одиницї під навалом працї гинуть, одного за другим многонадїйного робітника перед часом складаєм в могилу, виступають на їх місце нові піонїри і нарід наш таки поступає наперед. Але той поступ опирає ся лиш на тім, що *ми самі* придбали, на *нашій власній* працї. Не нарікaня, не йойканя, а праця і ще раз праця може нас виратувати і піднести.

Nur die Arbeit kann erretten,
Nur die Arbeit sprengt die Ketten,
Arbeit macht die Völker frei!

Треба отже лише, щоб не одиницї, а цїлий загал нашої інтеллїґенциї взяв ся до культурної роботи, а успіх неминучий. „Доложіть всїх ваших сил і старань, аби ваш руский люд піднести культурно і материяльно, а кажу вам, що нема жадного правительства на цїлім сьвітї, котре би вам тодї відмовило те, що вам ся належить“ — сказав менї раз теперішний президент мінїстрів Баденї, і єсть в тім рация.

НОВИНКИ.

ЧЕРНІВЦЇ, дня 19. марта 1896.

Іменоване. Окінчений правник Григорій Попович іменований концептовим практикантом при фінансовій дирекциї в Чернівцях.

В память Тараса Шевченка відбуде ся руский вечерок в Перемишли дня 14-го квітня с. р. — Тернопільска молодїж шкільна поминала Шевченка 14-го с. м., а громада тернопільска збирає ся поминати.

Радуй ся, ниво неполитая! До вітхненої поезиї Шевченка, що починає ся сими словами, зложив М. Лисенко кантату і єї сьпівали на остатнім концертї в честь Шевченка у Львові.

нїчого не знаєш і не вмієш покористувати ся материялом; коб лиш в твоїм творі тремтїла твоя двайцятилїтна душа, горів огонь твоєї пристрасти, твоєї щирости. В кождого писателя є лиш один правдивий, живий твір — той, в котрім кипить молодеча кров. Пізнїйше можна — стати й великим чоловіком, та нїколи вже в друге не бє година, в котрій цьвіла квітнева сирена, розвивали ся майскі рожі.

Гарна тілько любов молодости — одинока любов, з ясними очима, з сьвіжими устами, з румяними щоками, з роскішним поцїлуєм. Ах, молода женщина, що приносить чисте жерело радощів у чарівнім пориві свого тїла, в нахиленю чудової, повної нїжних запахів голови, в рухах круглої, як башня з слоневої кости, шиї, в усьмішцї погідного лиця; жерело радощів, до котрого стремлять у своїх мріях мужчини, без кінця гасячи в нїм спрагу. Тілько тебе належить любити, молодости!

* * *

А тепер, коли висьпіваний мій щирий дотірамб і совість моя спокійна, поговоримо поважно.

По поводу кількох моїх стрічок про Верлена, в котрих я отверто висказав своє здиване тому, що сучасна лїтературна молодїж глядить собі учителїв між писателями неузнаними, незрозумілими і навіть незнаними, менї чемно відповіли, що моя замітка викликана завистним гнївом, до котрого довело мене зовсїм зґірдливе відношене тої молодежи до мене. Мій Боже! Таж та молодїж — прямолїнїйна; она не ходить манївцями. Хто поборює їх Пантеон, той може бути лиш низьким, завистним чоловіком, котрий тремтить під его ворітьми пристрастним, несповнимим бажанем дістати ся до него. Ти нападаєш на наших учителїв — значить, ти сердиш ся, що сам до них не належиш. Виходить, що ти дав ся пірвати свому гнївови, що ти людина низьких інстинктів, а що гірше талант твій зовсїм вийшов вже з моди.

Взагалї-ж се зовсїм природне, що наша лїтературна молодїж удостоїла мене такої милої відповіди. Хиба не корили ся перед нею так само майже, як наші полїтичні дїячі корять ся перед народом підчас виборів? Тому що власть в руках народа і від его голосів зависить крісло депутата або сенатора, то народ прегарний, народ великий. Падають перед ним на колїна, молять ся до него як до Бога, бо він роздає посади, нагороджує грішми, вінцями. І, очивидно, по тій же самій причинї падаємо перед молодежию й ми, старі, палені трівогою о те, що скаже про нас потомство, в сердечній журбі о посмертну славу. Скоро-ж молодїж раз є початком тої будуччини, котрої завойоване є нашою мрією, то найпростїйша рада — позискати єї собі, мирити ся з нею, тому що колись лиш по єї могучих плечах ми зможемо дістатись до безсмертности.

От тим-то молодїж подала свою силу. Вона побачила, що старші на випередки старають ся запевнити собі єї прихильність: ми-ж повинні знати, що той скорше посуваєть ся наперед, хто звертаєть ся до молодежи з промовами, хто горне єї до себе, хто позискує єї для своїх ідей і змагань. А я, бувши предсїдателем банкета загальної ассоциациї студентів, не захваляв хиба працї молодому поколїню, як той Жосс, золотник? Як кожду красавицю, за котрою гинуть, перед котрою розсипають ся в комплїментах, котра окружена чередою користних женихів, що славлять єї на всї заставки, можна оправдати й молодїж в тім, що їй припала до вподоби та приємна забавка, коли за найменьшу єї ласку платить ся дорогою цїною і коли она стала на пробу вірити, будьто она така поважна особа і може роздавати вінцї й розпоряджувати ся ними після власної вподоби, так як ті молоді панночки fin de siecle, що даровують зужиті рукавички своїм поклонникам.

Чудово! Передовсїм треба вибити з голови трохи зарозумілости нашій молодшій братиї, що користуеть ся таким незаслуженим впливом. Безперечна правда, що поколїне писателїв, котре являєть ся по якім-нї-будь великім писателю, фатальним способом робить ся его соперником, его непримиримим ворогом. Фактів много і они

Як довгі лїта Лисенкова кантата „Бють пороги“ становила все головну точку концертів в честь Шевченка, так тепер можна те саме сказати про сю другу кантату; она була і певно буде й на дальше вінцем наших концертів. Відсьпіванем еї зложив львівский „Боян“ доказ, що сьміло може вважати себе першорядним товариством сьпіваків в Галичинї, особливо тепер, під управою о. Остапа Нижанковского. Композиция та складає ся з пятьох частий: хору мішаного, потрійного квартету мішаного, соля сопранового, соля тенорового і кінцевого хору мішаного. Супровід дає оркестра. Вражінє з кантати було велике і сотки гостий, що заповнили битком салю „Народного Дому“ у Львові, дякували Боянови грімкими оплесками за сю пісню.

Львівский сей концерт — то був правдивий руский празник, на котрім подають ся не лиш добрі річи, але ще й богато їх. Концерт в душній салї, за малій на такі празники, тягнув ся три години. І годї було утомленим людям призбирати досить уваги, щоби не опустити нї одного вражіня. А вражінє мусїли робити всї прекрасно зібрані точки богатої проґрами. Ми чули знамениту промову проф. Грушевского, посьвячену памяти Шевченка, відтак фантазию з опери „Продана невіста“ Сметани, гарну декламацию панни М. і ще красшу п. М. Вороного, далї хори: Де Сян пливе — Топольницкого, Нова Сїч — Нижанковского і Гуса—Лисенка. Пізнали ми й нового сьпівака п. Носалевича, котрий має прекрасний басовий голос. Оркестра відограла ще поетичну мрію і тропака Щуровского, в причинку марш, зложений з народних пісень. Концерт закінчив ся піснею: „Ще не вмерла Україна“.

Публики, як сказано, було в салї повно; богато дївчат і жінок було прибраних по народному; особливо весь хор жіночий виступив в народних строях, що робило дуже миле вражінє. По концертї відбув ся комерс в салї клюбу почтового, котрий на перекір гармонії на концертї завдяки незручному війтови комерсу відзначав ся великою дісгармонїєю.

Приготовляючий курс до вступного іспиту в руску ґімназию в Чернівцях буде отвертий вже *слїдуючого тижня*. Подаючи се до публичної відомости, просимо всїх, котрі хочуть свої дїти вписати до рускої ґімназиї, зголосити ся як найскорше в тов. „Руска Школа“ (ул. Петровича ч. 2) до впису. День отвореня курсу буде оголошений в однім із слїдуючих чисел нашої часописи.

Маємо в руках віденьский Вістник законів державних, видаваний вже новим редактором, д-ром Б. Кулачковским. Тепер Вістник представляє ся дуже добре; мова в нїм народна, переклад вірний, правопись фонетична. Ті громади, що потребують Вістника, можуть і повинні тепер безпечно передплачувати Вістник, бо що найменче будуть *розуміти* его, а того перше не було.

З „Просьвіти“. На засїданю головного виділу „Просьвіти“ з дня 10-го с. м. рішено: 1) надати стипендию 100 зр. річно з фонду бл. п. Евсевія Грушкевича ґімназияльному ученикови в Перемишли Миронови Грушкевичеви; предложити кр. радї шкільній до затверджена на премії 10 книжочок; принято 26 нових членів. — На засїданю з дня 17-го с. м. принято до відомости, що вдова по бл. п. д-рови Омелянї Огоновскім подарувала біблїотеку покійного товариству „Просьвіта“; рішено дещо в справі календаря на 1897 р.; стипендию в сумі 50 зр. річно з фонду бл. п. Е. Грушкевича надано ґімназияльному ученикови у Львові Володимирови Саноцкому; упрошено проф. Врецьону, щоби заняв ся введенем в житє читальнї „Просьвіти“ для робітників у Львові; принято 32 нових членів.

Запитанє до ц. к. староства в Кіцмани. В 64-ім числї Czernowitzer Zeitung знаходимо розписаний конкурс на громадского лїкаря в Веренчанцї, кіцманьского повіту, з річною платнею 600 зр. Від компетентів жадає ся між иньшими, щоби они достаточно знали мови „*котрою говорить більшість того округа*, т. є. *волоскої мови*“. Отже ми позваляємо собі запитати ц. к. староство кіцманьске, *на підставі яких урядових статистик винайшло оно ту більшість волоску в Веренчанцї і дооколичнім окрузї?* Після наших відомостий там нема *нї одного* Волоха, не то більшости!!

Дібрали ся. Кождий умний чоловік знає, що задачею праси є, подавати своїм читателям вісти про події в сьвітї, котрі мають певне значінє, а тим самим також навчати їх. Коли-ж читателї не обзнакомлені з вагою подій для себе самих, то переберає праса ролю проводира і учителя. Таке є у нас Русинів, особливо на Буковинї, де власної інтелїґенциї мало, а ворогів тьма. Тут мусить праса просто виховувати нарід, і тому має рішаючий вплив. А що-ж, коли та праса уважає своєю задачею, своєю одинокою цїлею, держати нарід в темнотї, напаствувати людий, котрі хочуть видобути той темний нарід з недолї, і на них постійно клеветати? Чи не мусить стати кождому честному чоловікови гидко, взяти таку часопись в руки? Та годї! Нам трафляє ся іменно таке і ми дуже просимо наших читателїв, нам простити, що сегодня занимаємо ся ґазетами котрі просто заложені на оклеветанє честних Русинів: *Буков. Вѣдомостями* і еї вірною товаришкою *Православною Буковиною*. Бук. Вѣдомости торочать в ч. 9 свої нїсенїтницї в справі іменованя гр. пр. митрополита дальше. Ну, се їм так і пристоїть; але там стоїть така клевета: що буковиньскі Русини-народовцї вислали для повитаня православних єрархів демонстративно лише двох унїятів д-ра Смаль-Стоцкого і надсовітника Винницкого. Ся клевета спростована вже самим фактом, що минувшого четверга просили рускі товариства о авдиенцию у впр. митрополита і ґенерального вікария і одержали еї в понедїлок. Пос. др. Стоцкий витав впр. митрополита приватно яко добрий знакомий, а надсовітник Винницкий яко презес краєвого карного суду *враз* з президентом суду Веселїм і судовим прокуратором Куненом! Чи треба ще щось додавати, щоби близше доказати погану цїль тої клевети? Чи можна припускати у Русинів-народовцїв таку нетактовність, якої допустив ся пр. п. Тиміньский, котрий в унїформі ц. к. урядника (!) витав впр. митрополита іменем полїтичного товариства „Народна Рада“!? — На прочі голословні фрази і крутарства ми не будемо відповідати: нема потреби і шкода часу.

Бідна еї вірна товаришка по чину в клеветї, *Праволавная Буковина* лепече ще тепер в дописи про о. Дана про лужаньскі розрухи і — як лицює для ворога руского народу — бере в оборону о. Дана! Ми про се вже досить часто писали, отже відсилаємо сим разом цїкавих до попередних наших чисел. Що також ся ґазетка жиє самим крутарством, сего нїхто їй не возьме за зле, бідна хоче мати доказ, що вірно служить Росиї. Дібрали ся два товариші, Вѣдомости і Правосл. Бук. Они ненавидять ся між собою, але однаково Русинам бороздять.

Довідуємо ся, що журнал „Житє і Слово“, видаваний під знаменитою редакциєю д-ра Івана Франка, буде дальше виходити. Як відомо, сей журнал находив признанє у всїх, хто его читав, і в тім тілько була біда, що его так мало Русинів читало! Коли задля недостачі гроший се потрібне видавництво стало неправильно виходити (шестий том за минувший рік вийде аж сими днями) і взяла ся чутка, що др. Франко думає зовсїм покинути видавати „Житє і Слово“, нам лучало ся чути від неодного чоловіка жаль по тій причинї. Они саме тодї збирали ся передплатити собі сей журнал... Нехай же тепер всї ті, що так плакали над упадком сего журналу, допоможуть редакциї грішми дальше его видавати, бо — правду сказати — о чім сьвідчить така байдужність до видавництва, котре нам честь приносить, як не о тім, що у нас великих слів велика сила, а дїла не видко? Поправте ся, краяне, щоб сорому не було!

Телєфон Відень-Чернівцї. В палатї послів жадав пос. Вайґель, аби правительство повело дальше сїть телєфонїчну між Віднем а Львовом аж до Чернівцїв. Мешканцї нашого міста певно будуть пос. Вайґльови щиро вдячні за сю прислугу, хоч треба буде ще якийсь час пождати на полагодженє сего справедливого бажаня столицї Буковини.

Чудотворний лїкар — як пишуть з Станїславова — їздить по тамошній охрестности, а від часу до часу заглядає й до міста та устроює купелї, парнї з зїля, зашіптує, відганяє уроки, ворожить з карт і т. ин. За одну візиту бере від легковірних людий по кілька або кільканайцять зр., а від селян в околици не богато, бо „лише 12 шісток і курочку“. Той ворожбит походить з Лисця а інтерес, який веде, добре єму оплачує ся, завдяки нерозумови людий.

Нове відкритє Едісона. Після донесеня Frankfurt Ztg. мав довершити сей знаменитий електротехник нового, а важного відкритя. Іменно при пробах над Рентґенівским промінем винайшов Едісон спосіб, в який алюмінїюм набирає твердости стали, а не тратить цїлком своєї легкости. То відкритє треба завдячувати случаєви. Едісон при пробах ужив електрод з алюмінїюм, котрі були виставлені при досьвідах на ділане ґальванїчного току о силї 250.000 вольт. Коли відтак оглянув електроди, пересьвідчив ся, що алюмінїюм ствердло як сталь. — Рівночасно доносять, що при фотоґрафованю Рентґенівским промінем скоротив Едісон час потрібний до фотоґрафованя на одну мінуту, між тим як доси треба було на се що найменьше 15 мінут, а деякі предмети мусїли бути виставлені і 3 години, аби їх промінє перейшло.

Телєґрами „Буковини“.

З дня 19-го марта 1896 року.

Неаполь. Австрийска цїсарева Елисавета приїхала на корабли „Мірамаре“.

Льондон. Королева іменувала при нагодї стрічи в Нїццї цїсаря Франц Йосифа шефом першого королївского реґіменту драґонів.

Відень. Комісия для виборчої реформи полагодила вже цїлий проект правительства з виїмкою додатку, котрий містить реґулямін виборчий.

Відень. На вчерашнім аристократичнім представленю на добродїйні цїли в палатї президента мінїстрів явили ся цїсар, архикнязь Людвик Віктор, дипльомати і достойники. Цїсаря, що вів ґрафиню Баденїову під рамя, очікували архикнязь і президент мінїстрів. По представленю похвалив цїсар гру. Сего дня відбуде ся на загальне жадане четверте представленє.

вічно стрічають ся; тому й нема потреби доказувати ту правду. В тій страшній борбі о лїтературне житє, всякий новий пришелець жадає, щоб для него було очищене місце, щоб старі були зарізані; він хоче, щоб цїле поле неподїльно належало до него, він старає ся остати на нїм одиноким паном.

Хибаж ми не придивляємо ся десять лїт вже завзятій борбі нео-ідеалїстів з тими, котрих називають чомусь натуралїстами? Знайшовши дорогу заставлену, они за всяку цїну рішили ся перейти еї і знайти свою власну ориґінальність, щоби лиш не бути зовсїм неориґінальними. Тим способом відси випливає несподївано, що хто не зазнає нападів і нехтованя зі сторони молодого поколїня, той не посїдав сильної індивідуальности і на стілько широкої ориґінальности, щоб як то кажуть, заповнити собою столїтє.

От-що звужує Пантеон молодежи — силою природного закона она ставить на педестали тілько таких писателїв, котрі еї не стїсняють, Може й належало-б їй застановитись над тим гарненько, заки візьметь ся винити старих в гнївнім бормотаню, котре они починають, сидячи по своїх кутиках, скоро їх явно не узнають учителями.

(Конець буде).

Цїни збiжа i других продуктiв.

Дня 18-го марта 1896.

		Львів.		*Чернівцї.*		
Пшениця . .	від	7.40	до 7.85	від 7.30	до	7.40
Жито . . .	„	6.20	„ 6.65	„ 5.90	„	6.05
Ячмінь бров. .	„	5.50	„ 6.—	„ 5.50	„	5.60
Ячмінь простий	„	5.—	„ 5.20	„ 4.80	„	4.90
Овес . . .	„	5.90	„ 6.25	„ 5.30	„	5.40
Ріпак . . .	„	8.75	„ 9.25	„ 9.40	„	9.30
Горох . . .	„	5.—	„ 8.—	„ 5.—	„	6.—
Вика . . .	„	4.75	„ 5.—	„ 0·—	„	0.—
Льнянка . .	„	0.—	„ 0.—	„ 0.—	„	0.—
Біб	„	0.—	„ 0.—	„ 0.—	„	0.—
Бобик . . .	„	4.25	„ 4.75	„ 0.—	„	0.—
Гречка . . .	„	7.—	„ 7.25	„ 0.—	„	0.—
Конюшина черв.	„	30.—	„ 35.—	„ 29.—	„	33.—
Конюшина біла	„	35.—	„ 50.—	„ 0.—	„	0.—
Конюш. шведск.	„	30.—	„ 35.—	„ 0.—	„	0.—
Кукуруза нова	„	5.—	„ 5.50	„ 4.20	„	4.30

Хміль 00.— 00.— злр. за кільо у Львові око вита за 10.000 лїтрів 12.50—12.75

Добрі Ради.

Часопись ілюстрована для господарства, домівства і забави. Виходить в Рогізнї що місяця. Передплата, платна в Рогізнї, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізнї, почта Садаґура.

В редакциї можна ще дістати давні річники Добрих Рад.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Віденя, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	12^{24}	.	.	$6^{\underline{39}}$	$10^{\underline{34}}$	6^{30}		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	2^{49}	.	.	$9^{\underline{20}}$	$9^{\underline{31}}$	5^{00}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	$11^{\underline{45}}$	$9^{\underline{35}}$
до Львова								
З Віденя, Кракова . . .	1^{22}	$5^{\underline{10}}$	$8^{\underline{40}}$	$7^{\underline{00}}$	$9^{\underline{06}}$	9^{00}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова .	$9^{\underline{50}}$	.	.	1^{32}	7^{37}	$6^{\underline{17}}$		
З Підволочиск	2^{25}	$10^{\underline{00}}$	.	8^{25}	5^{00}	.		
З „ на Підзамче	2^{13}	$9^{\underline{44}}$	.	8^{12}	4^{33}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{05}}$	8^{10}	1^{42}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	4^{40}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$9^{\underline{16}}$	.	.		
З Віденя, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	.	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Віденя	3^{04}	.	.	9^{48}	$9^{\underline{47}}$	$5^{\underline{13}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{44}	.	.	$6^{\underline{54}}$	$10^{\underline{44}}$	6^{30}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	8^{30}	6^{25}
зі Львова								
До Кракова і Віденя . .	8^{40}	2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{55}}$	10^{25}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	1^{56}	$5^{\underline{46}}$	.	9^{50}	$10^{\underline{20}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{10}	6^{00}	.	10^{14}	$10^{\underline{44}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{15}	.	.	$10^{\underline{30}}$	2^{40}	10^{35}		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{25}}$	9^{33}	$7^{\underline{38}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{10}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{00}		
„ Кракова, Віденя, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.